

www.oljan.fo

Jan Müller

19 - 02 - 2013

Oljukeldan sum broytti Barentshavið og Nordkapp

Risastóra oljukeldan, Skrugard, sum Statoil fann í Barentshavinum í 2011, varð funnin í einum øki, har vónirnar til at gera oljufund vóru lítlar og ongar. Hon kom tí heilt óvart á oljufeløgini og kom at broyta fatanina hjá vinnuni av Barentshavinum. Millum oljufólk verður hon nevnd oljukeldan, sum broytti Barentshavið og sum helst eisini fer at broyta Nordkapp, norðastu kommununa í Norra, har oljan fer at koma í land um eini fimm ár. Í 30 ár hevur verið borað eftir olju og gassi í Barentshavinum, og tað skuldi gerast tann 87. brunnurin, sum koma at kollvelta alla vitan og meting um økið. Skrugardfundið tók øll á bóli. Tað varð eisini tað næststørsta oljufundið í heiminum hetta árið. Og árið eftir var so gjørt enn eitt fund, Havis, beint við síðuna av. Hesi bæði eru nú mett at goyma upp til 600 milliúnir tunnur av olju og fer tað at vera norðasta oljuútbyggingin í heiminum. Turrir brunnar Vónirnar til at gera eitt fund her um leiðir vóru annars ikki góðar, tí 26 ár frammanundan hevði Hydro borað ein turrar brunn einans 14 kilometrar frá staðnum, har Skrugard varð funnið. Og heilir seks aðrir brunnar rundan um Skrugardfundið vóru eisini turrir. Oljukeldurnar, sum Statoil hevur funnið í Barentshavinum, hava tí fullkomiliga broytt vanligu fatanina av hesum stóra økinum. Fyrr varð mett, at har vóru bert móguleikar at finna gass og var stóra gasskeldan Snøhvit longur vesturi í Barentshavinum eitt dømi um tað. Eitt lönandi oljufund er tó gjørt í Barentshavinum aftrat, og tað er Goliat, sum ENI nú byggir út. Tað er tó munandi minni enn Skrugard og liggur nærri landi. Síðani 1980 eru boraðir 94 brunnar í Barentshavinum. Bara nýggir brunnar kunnu siga meira um oljuna, sum móguliga goymir seg í undirgrundini í Barentshavinum. Tí liggja nógv ymisk altjóða oljufeløg framvið at bora brunnar í Barentshavinum. Og her er føroyska Faroe Petroleum eitt av teimum. Í hesum mánaðinum fer felagið undir at bora ein brunn á Darwin

leitimiðinum vestan fyri Skrugard. Fyrstøðufelag er Repsol. Búseting og oljuútbygging Búplássini heilt har norðuri í Norra hava bíðað í stórum spenningi eftir, hvørjar útbyggingarloysnir fóru at verða valdar av eitt nú ENI og Statoil. ENI gjørði av at byggja út Goliat uttan at flyta oljuna til lands í Norðurnorra. Statoil harafturímóti hevur sum vera man eisini tikið hædd fyri týdninginum tað hevur fyri smærri samfeløgini í Norðurnorra at flyta oljuna til lands. Hetta hevur verið strategiin hjá norska oljufelagnum sohvørt olja og gass eru funnin út fyri norsku strondini. Útbyggingar til havs hava fyri tað mesta verið knýttar í oljustøðir á landi. Tað hevur so verið við til at skapa arbeiðspláss og harvið menna strandanoreg. Tað er hesin sami útviklingurin, sum nú sæst aftur í norðasta partinum av landinum, í Finnmørkini. Tað vóru tí gleðiðboð í oyrunum á finnmarksbúgvum, tá Statoil í farnu viku kunngjórði, at fyrsta oljan úr Barentshavinum skuldi flytast í land í Nordkapp kommunu umvegis rørleiðing. Tað eru ikki so nógv ár síðani, at ein líknandi avgerð varð tikin í sambandi við at byggja út gasskelduna Snøhvit við rørleiðing til Melkøya uttan fyri Hammerfest. Statoil hevur í síni grundgeving at fara í land í Veidnes í Nordkapp kommunu sagt, at henda avgerðin kann fáa stóran týdningi fyri lönsemi í øðrum komandi oljufundum nærhendis Skrugard/Havis, tí tá kann sami infrastruktur brúkast. Ætlanin í útbyggingina av Skrugard/Havis er mett til 80 milliardir kr. Harav skulu tær 5-6 brúkast til oljuterminalin í Veidnes nær Honningsvaag, har fýroyski borgarstjórin í vikuni fegnaðis um avgerðina. Tað hevur nevniliga gingið afturá hjá smærri útjaðarakommununum seinastu mongu árinum. Síðani 1980 er fólkatalið í Finnmørkini minkað við 28%. Tí er Kristina Hansen, sum er úr Runavík, sera fegin um nýggju og kærkomnu tíðindini, sum hon í samrøðu við Finnmarks Dagblað sigur kann fáa stóran týdningi fyri, at kommunan aftur kann vaksa. Menna økið Oljan.fo hevur spurt Rúna M. Hansen, sum situr í ovastu leiðsluni hjá Statoil við tí arktiska økinum og Barentshavinum sum sítt arbeiðsøki, hvønn týdning tað hevur fyri Statoil at fremja útbyggingar soleiðis, at tær koma at gagna búsetingini í landi í Norðurnorra. Hann sigur, at hetta hevur verið ein heilt náttúrlig avgerð hjá felagnum, har fyrimunir og vansar við ymsu útbyggingarloysnunum hava verið umrøddar, og hetta var skilabest at gera, tá hugsað verður um framtíðar menningina fyri alt økið. Á ONS ráðstevnunni í Stavanger í august í fjør nevndi Rúni M. Hansen millum annað, hvønn týdningi virksemað hjá Statoil hevði í Barentshavinum, og at felagið hevur eina sera stóra arbeiðsætlan fyri framman, har Statoil, umframt hesa útbyggingina fyri Skrugard og Havis feltið, er fyrstøðufelag fyri heili 9 leitibrunnum í Barentshavinum í ár. Myndir - Frøðin varð stór í Nordkapp í Finnmørkini, tá Statoil kunngjórði, at fyrsta oljan úr Barentshavinum skal flytast til lands í rørleiðing og byggjast skal oljuterminalur í norðastu kommununi. Her Kristina Hansen úr Runavík og borgarstjóri í Nordkapp kommunu saman við stórtingsumboðnum hjá kommununi. Báðar umboða tær Arbeiðaraflokkin. Rúni M. Hansen, stjóri í Statoil og leiðari fyri arktisku eindini og harvið Barentshavinum gjórði nógv burtur úr komandi virkseminum hjá Statoil í Barentshavinum á ONS oljustevnunni í Stavanger í fjør. Her heldur hann fyrilestur um framtíðar ætlaninar hjá Statoil í